

colloquium-journal

ISSN 2520-6990

Międzynarodowe czasopismo naukowe

**Legal sciences
Medical sciences
Biological sciences
Pedagogical sciences**

№12(205) 2024

colloquium-journal

ISSN 2520-6990

ISSN 2520-2480

Colloquium-journal №12 (205), 2024

Część 1

(Warszawa, Polska)

Redaktor naczelny - **Paweł Nowak**
Ewa Kowalczyk

Rada naukowa

- **Dorota Dobija** - profesor i rachunkowości i zarządzania na uniwersytecie Koźmińskiego
- **Jemielniak Dariusz** - profesor dyrektor centrum naukowo-badawczego w zakresie organizacji i miejsc pracy, kierownik katedry zarządzania Międzynarodowego w Ku.
- **Mateusz Jabłoński** - politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.
- **Henryka Danuta Stryczewska** – profesor, dziekan wydziału elektrotechniki i informatyki Politechniki Lubelskiej.
- **Bulakh Iryna Valerievna** - profesor nadzwyczajny w katedrze projektowania środowiska architektonicznego, Kijowski narodowy Uniwersytet budownictwa i architektury.
- **Leontiev Rudolf Georgievich** - doktor nauk ekonomicznych, profesor wyższej komisji atestacyjnej, główny naukowiec federalnego centrum badawczego chabarowska, dalekowschodni oddział rosyjskiej akademii nauk
- **Serebrennikova Anna Valerievna** - doktor prawa, profesor wydziału prawa karnego i kryminologii uniwersytetu Moskiewskiego M.V. Lomonosova, Rosja
- **Skopa Vitaliy Aleksandrovich** - doktor nauk historycznych, kierownik katedry filozofii i kulturoznawstwa
- **Pogrebnaya Yana Vsevolodovna** - doktor filologii, profesor nadzwyczajny, stawropolski państwowy Instytut pedagogiczny
- **Fanil Timeryanowicz Kuzbekov** - kandydat nauk historycznych, doktor nauk filologicznych. profesor, wydział Dziennikarstwa, Bashgosuniversitet
- **Aliyev Zakir Hussein oglu** - doctor of agricultural sciences, associate professor, professor of RAE academician RAPVHN and MAEP
- **Kanivets Alexander Vasilievich** - kandydat nauk technicznych, profesor nadzwyczajny Wydział Agrotechnologii i Transportu Drogowego, Państwowy Uniwersytet Rolniczy w Połtawie
- **Yavorska-Vitkovska Monika** - doktor edukacji, szkoła Kuyavsky-Pomorsk w bidgoszczu, dziekan nauk o filozofii i biologii; doktor edukacji, profesor
- **Chernyak Lev Pavlovich** - doktor nauk technicznych, profesor, katedra technologii chemicznej materiałów kompozytowych narodowy uniwersytet techniczny ukraiны „Politechnika w Kijowie”
- **Vorona-Slivinskaya Lyubov Grigoryevna** - doktor nauk ekonomicznych, profesor, St. Petersburg University of Management Technologia i ekonomia
- **Voskresenskaya Elena Vladimirovna** doktor prawa, kierownik Katedry Prawa Cywilnego i Ochrony Własności Intelektualnej w dziedzinie techniki, Politechnika im. Piotra Wielkiego w Sankt Petersburgu
- **Tengiz Magradze** - doktor filozofii w dziedzinie energetyki i elektrotechniki, Georgian Technical University, Tbilisi, Gruzja
- **Usta-Azizova Dilnoza Ahrarovna** - kandydat nauk pedagogicznych, profesor nadzwyczajny, Tashkent Pediatric Medical Institute, Uzbekistan
- **Oktay Salamov** - doktor filozofii w dziedzinie fizyki, honorowy doktor-profesor Międzynarodowej Akademii Ekoenergii, docent Wydziału Ekologii Azerbejdżańskiego Uniwersytetu Architektury i Budownictwa
- **Karakulov Fedor Andreevich** – researcher of the Department of Hydraulic Engineering and Hydraulics, federal state budgetary scientific institution "all-Russian research Institute of hydraulic Engineering and Melioration named after A. N. Kostyakov", Russia.
- **Askaryants Wiera Pietrowna** - Adiunkt w Katedrze Farmakologii, Fizjologia. Taszkencki Pediatryczny Instytut Medyczny. miasto Taszkent

    SlideShare

INDEX
INTERNATIONAL

COPERNICUS

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

«Colloquium-journal»

Wydawca «Interdruk» Poland, Warszawa

Annopol 4, 03-236

E-mail: info@colloquium-journal.org

<http://www.colloquium-journal.org/>

Моїсєєнко Д. М., Шевчук Е. М. РОЗГЛЯД СПРАВ ЗА УЧАСТЮ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙНИ	39
Moiseenko D. M., Shevchuk E. M. CONSIDERATION OF CASES INVOLVING INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN WAR CONDITIONS.....	39

PEDAGOGICAL SCIENCES

Aliyeva Kh.M. EDUCATION AS A BASIC AREA OF HUMAN CAPITAL REPRODUCTION	45
Алиева Х.М. ОБРАЗОВАНИЕ КАК БАЗОВАЯ НАПРАВЛЕНИЕ ВОСПРОИЗВОДСТВА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	45
Білявська Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОРФОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В МЕЖАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	49
Biliavska T.M. FEATURES OF THE FORMATION OF SPELLING COMPETENCE OF FUTURE PRIMARY SCHOOL STUDENTS	49
Yakovets K., Yakovets R., Chornenka Zh. PROBLEMS OF TEACHING OTOLARYNGOLOGY IN MEDICAL UNIVERSITIES IN EXTRAORDINARY CONDITIONS AT THE UNDERGRADUATE STAGE	51
Петренко О.Б., Бреславська Г.Б. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	54
Petrenko O.B., Breslavska H.B. THE USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF POST-GRADUATE STUDENT WORK.....	54
Bryntseva O., Podorozhna A. AI INTEGRATION IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING IN HIGHER EDUCATION: ADVANTAGES, CHALLENGES, AND FUTURE DIRECTIONS	57
Бринцева О., Подорожна А. ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗВО: ПЕРЕВАГИ, ВИКЛИКИ ТА МАЙБУТНІ НАПРЯМКИ	57
Садыгова А.П. СОЦИОЛОГИЯ КУЛЬТУРЫ В ПРИМЕНЕНИИ К ПРАКТИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА.....	61
Sadigova A.P. SOCIOLOGY OF CULTURE IN RELATION TO THE PRACTICE OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE.....	61
Гороховський В.В., Дєньга А.Е., Скиба О.В. ДОСВІД КАФЕДРИ СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ПРОВЕДЕННІ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	64
Horokhovskiy V.V., Dienga A.E., Skyba O.V. EXPERIENCE OF THE DEPARTMENT OF PEDIATRIC DENTISTRY OF ODESSA NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY IN CONDUCTING THE OBJECTIVE STRUCTURED CLINICAL EXAMINATION DURING THE PERIOD OF MARTIAL LAW	64

Гороховський В.В.

Доцент кафедри стоматології дитячого віку Одеського національного медичного університету

Денга А.Е.

Професор кафедри ортодонції Одеського національного медичного університету

Скиба О.В.

Професор кафедри стоматології дитячого віку Одеського національного медичного університету

[DOI: 10.24412/2520-6990-2024-12205-64-67](https://doi.org/10.24412/2520-6990-2024-12205-64-67)

**ДОСВІД КАФЕДРИ СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ПРОВЕДЕННІ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО
КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ**

Horokhovskiy V.V.

Associate Professor of the Department of Pediatric Dentistry, Odessa National Medical University

Dienga A.E.

Professor of the Department of Orthodontics, Odessa National Medical University

Skyba O.V.

Professor of the Department of Pediatric Dentistry, Odessa National Medical University

**EXPERIENCE OF THE DEPARTMENT OF PEDIATRIC DENTISTRY OF ODESSA NATIONAL
MEDICAL UNIVERSITY IN CONDUCTING THE OBJECTIVE STRUCTURED CLINICAL
EXAMINATION DURING THE PERIOD OF MARTIAL LAW**

Анотація:

Попри виклики воєнного стану, вища медична освіта України продовжує інтегрувати європейські стандарти. У 2023 році кафедра дитячої стоматології Одеського національного медичного університету провела Єдиний державний кваліфікаційний іспит (ОСКІ-2). Результати показали, що 18,2 % вітчизняних студентів отримали оцінку «відмінно», що на 16 % менше, ніж у попередньому році. Серед англомовних студентів цей показник залишився стабільним. Водночас, середній бал у вітчизняних студентів знизився до 3,95. Загалом, випускники продемонстрували добрі знання алгоритмів та клінічних навичок, відповідно до освітньо-кваліфікаційних вимог лікаря-стоматолога, що свідчить про ефективність підготовки в умовах воєнного часу.

Summary:

Despite the challenges posed by martial law, higher medical education in Ukraine continues to integrate European standards. In 2023, the Department of Pediatric Dentistry at Odessa National Medical University conducted the Objective Structured Clinical Examination (OSCE-2). The results indicated that 18.2 % of domestic students achieved an "excellent" grade, which is 16 % less compared to the previous year. Among English-speaking students, this rate remained stable. Meanwhile, the average score for domestic students decreased to 3.95. Overall, graduates demonstrated good knowledge of algorithms and clinical skills, in line with the educational and qualification requirements for dentists, highlighting the effectiveness of training under wartime conditions.

Ключові слова: стоматологія, воєнний стан, діти, іспит

Keywords: dentistry, martial law, children, examination

Не зважаючи на всі складності воєнного стану, в вищій медичній освіті України продовжує відбуватись перехід на Європейські освітні стандарти. Так, впроваджено державну атестацію випускників у вигляді Єдиного державного кваліфікаційного іспиту, що включає об'єктивне зовнішнє незалежне оцінювання професійної компетентності здобувачів (КРОК – 2), яке проводиться Центром тестування при МОЗ України та Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) [1, 2].

Об'єктивний структурований клінічний іспит (Objective Structured Clinical Examination – OSCE) – це випускний іспит для студентів вищих медичних навчальних закладів, яким оцінюється готовність випускника до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному

об'єкті (людина) або на моделі (фантом, муляж, симулятори тощо) [3, 4, 5]. Цей іспит кафедра стоматології дитячого віку проводила для випускників стоматологічного факультету які наказом ректора Одеського національного медичного університету були допущені до випускної атестації.

Під час підготовки до проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту на стоматологічному факультеті (ОСКІ-2) адміністрацією університету було забезпечено належне функціонування всіх необхідних технічних засобів для проведення іспиту, повна готовність програмного забезпечення іспиту. Відповідальним за підготовку та проведення ОСКІ-2 в ОНМедУ є проректор з науково-педагогічної роботи Едуард Бурячківський.

Кафедрою стоматології дитячого віку ОНМедУ згідно всіх вимог було підготовлено методи-

чне забезпечення ОСКІ (паспорти станцій, завдання, алгоритми та чек-листи). Деталі екзаменаційних завдань студентам не розголошувались. Всі співробітники кафедри які були задіяні в підготовці та проведенні ОСКІ-2, підписали Згоду про нерозголошення екзаменаційних завдань.

Всі студенти 5 курсу стоматологічного факультету, протягом навчального року на практичних заняттях та веб-сторінці кафедри стоматології дитячого віку могли ознайомитись з алгоритмами дій під час виконання практичних навичок, включених до ОСКІ-2. Кафедрою сформовані у відповідному розділі на сайті Університету перелік компетентностей, практичних навичок, маніпуляцій, які винесені на випуск атестацію, з алгоритмами їх виконання у встановлений термін. Алгоритми виконання завдань кафедри було розроблено на підставі діючих національних та міжнародних стандартів надання медичної допомоги. Студенти вивчали та відпрацьовували ці алгоритми на практичних заняттях при вивченні дисципліни. Студентів під час проведення практичних занять заздалегідь проінформовано про обов'язковий рівень знань та вмінь, необхідний для успішного складання ОСКІ-2.

До проведення іспитів кафедрою було підготовлено документацію, що дозволила простежити успішність кожного студента протягом навчання в університеті (відомості поточного, семестрового, екзаменаційного контролю знань, результатів проходження практики).

Особистий контроль завідувачів кафедр стоматологічного профілю, протягом навчального року у відповідності до затверджених заходів, щодо організації та проведення практичних занять у режимі «он-лайн», акцентування уваги викладачів і студентів, що навчаються у субординатурі на необхідності засвоєння алгоритмів виконання практичних навичок маніпуляцій, які винесені на ОСКІ-2 з відповідної дисципліни. Проведення роботи щодо підготовки до ліцензійного іспиту «Крок-2. Стоматологія», а саме: виділення додаткового часу (у межах 10 хв.) на кожному практичному занятті для розв'язання студентами тестових завдань, а також проведення на профільних кафедрах попереднього складання тестових завдань з використанням буклетів попередніх років.

В день складання іспиту студенти повинні прийти за 30 хвилин до початку іспиту для реєстрації, отримання індивідуального номера, маршрутного листа та отримання вичерпного інструктажу щодо порядку проведення іспиту. Всім студентам заборонено використовувати використовувати мобільні телефони та навчальні матеріали, які можуть перешкоджати об'єктивному проведенню іспиту, а також заборонено спілкуватись між собою.

Під час проходження станцій випускники мають уважно ознайомитись із завданням та виконати його згідно з алгоритмом і вчасно залишити станцію (після звукового сигналу).

Під час проведення іспиту в період повномасштабного вторгнення випускники стоматологічного факультету, у переважній більшості, продемонстрували достатнє знання алгоритмів та добрий рівень спілкування з дітьми-стоматологічними хворими, їхнього обстеження та методів діагностики, змогли правильно встановити вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз, скласти план раціонального лікування стоматологічного захворювання. Також переважна більшість студентів на достатньо високому рівні володіє методиками додаткових методів дослідження, що широко застосовуються в дитячій стоматології (вивчення контрольно-діагностичних моделей щелеп, вивчення функцій зубощелепної ділянки). Рівень володіння студентами стоматологічними маніпуляціями, що передбачені ОСКІ-2, відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики лікаря-стоматолога.

Результати складання іспиту на станціях кафедри стоматології дитячого віку представлені в таблиці.

Таблиця

Підсумки складання практично-орієнтованого випускного іспиту зі стоматології дитячого віку вітчизняними студентами випускного курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю «Стоматологія»

Рік	Кількість студ., які склали ДА	Склали іспит на:								Середній бал ОСКІ	Абс. успішн., %	Якісна успішн., %
		Відмінно		«Добре»		Задовільно		Незадовільно				
		абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%			
2021-2022	85	29	34,2	37	43,5	19	22,3	-	-	4,26	100	77,6
2022-2023	44	8	18,2	26	59,1	10	22,7	-	-	3,95	100	77,3

У 2023 році з дитячої стоматології іспит на «відмінно» склали 8 вітчизняних студентів, що становить 18,2 %. У порівнянні з попереднім роком

цей відсоток зменшився на 16 %. Серед англомовних іноземних студентів також 8 осіб отримали оцінку «відмінно».

Порівнюючи з 2022 роком, відсоткове співвідношення оцінок «добре» у вітчизняних студентів

збільшилося на 15,6%, а оцінок «задовільно» зменшилося на 2,2 %. У російськомовних іноземних студентів частка оцінок «добре» знизилася на 23 %, тоді як оцінок «задовільно» зросла на 0,4 %.

Середній бал з дитячої стоматології у вітчизняних студентів у 2023 році склав 3,95, що нижче показника минулого року, який становив 4,26 бала. Іноземні україномовні студенти у 2023 році мають середній бал 3,82, що на 0,18 бали нижче за результат 2022 року. Англомовні студенти у 2023 році мають середній бал 3,63, що на 0,42 бали нижче за результат 2022 року.

За результатами проведення іспиту під час воєнного періоду, кафедра дитячої стоматології дійшла висновку, що випускники знають алгоритми дій при обстеженні пацієнта, виконанні стоматологічних маніпуляцій, наданні невідкладної медичної допомоги. Випускники володіють медичними та стоматологічними знаннями про маніпуляції, передбачені ОСКІ-2, на задовільному та високому рівнях. Практична підготовка випускників відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці лікаря-стоматолога.

Висновки

1. Впровадження іспиту ОСКІ на стоматологічному факультеті ОНМедУ вказує на необхідність подальшого його використання на підсумкової атестації майбутніх лікарів-стоматологів.

2. Не зважаючи на складнощі воєнного часу, кафедрі стоматології дитячого віку вдається якісного готувати майбутніх лікарів-стоматологів, що підтверджується результатами складання іспиту ОСКІ.

Література

1. Біденко Н. В. Досвід організації об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) для студентів третього курсу стоматологічного факультету. Сучасна стоматологія. – 2019. – №3. – С. 106-107.

2. Кравченко О. В. Організація ОСКІ відповідно до стандартів вищої освіти. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична симуляція погляд у майбутнє» (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України). Чернівці, 17-18 лютого 2023 р. С. 145-148.

3. Шевченко О. А., Головкова Т. А., Онул Н. М., Крамарьова Ю. С., Штепа О. П., Щудро С. А. Профілактична медицина як складова об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ). Український журнал медицини, біології та спорту. – 2023. – Том 8, № 1 (41). С. 258-262 doi: 10.26693/jmbs08.01.258

4. Козловська, І. М., Кулачек, Я. В.; Хлуновська, Л. Ю. Досвід впровадження екзамену ОСКІ в освітній процес медичних вузів. 2022. БДМУ URI: <http://surl.li/ummwd>

5. Лаговська, М.Ю.; Смандич, В.С.; Буряк, О.Г.; Сирбу, Н.П.; Маковський, В.О. Досвід впровадження ОСКІ для студентів медичних навчальних закладів. 2022. БДМУ. URI: <http://dspace.bsmu.edu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/20491>